

Svar på skriftligt spörsmål SSS 654/2016 rd

Svar på skriftligt spörsmål om effektivare myrskydd

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 654/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Krista Mikkonen /gröna:

För att följa Indonesiens exempel och påskynda verkställigheten av Parisavtalet, tänker regeringen effektivisera myrskyddet i enlighet med kompletteringsprogrammet för skydd av myrar som förbereddes under den förra regeringen?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Miljöministeriet tillsatt den 4 september 2012 en arbetsgrupp för myrskyddet, som lämnade sitt förslag till komplettering av myrskyddet (SSTE) den 4 november 2015. I det ingick 16 åtgärdsförslag med avsikt att förbättra myrarnas tillstånd och 47 rekommendationer. Av rekommendationerna anknöt några direkt och många indirekt till bekämpningen av klimatförändringen. Myrarnas torv är ett långvarigt och långsamt växande kollager. Den sammanlagda mängden kol i torvlagren i Finlands myrar är av samma storleksklass som hela kolmängden i jordens atmosfär. De olika myrtypernas inverkan på klimatet varierar kraftigt och även växlingarna i vädret påverkar hur snabbt torven förmultnar och anrikas. Att upprätthålla myrarnas naturliga tillstånd och återställa det främjar bindningen av kol.

Miljöministeriet fortsätter att verkställa myrskyddsarbetsgruppens förslag och har till en början påskyndat speciellt skyddet av statens myrar. Av de 747 nationellt värdefulla myrområdena som arbetsgruppen identifierade (117 000 ha) äger staten cirka 31 % (36 000 ha). Statsrådet stadfäste slutgiltigt med sitt beslut av den 28 oktober 2016 att cirka 15 000 hektar av de främst i norra Finland belägna värdefulla statsägda myrarna, som skyddas med stöd av naturskyddslagen, övergick i naturtjänsters besittning. Genom Forststyrelsens bestående beslut lämnades skyddet av områdena (därtill cirka 15 400 ha) till att verkställas av Forststyrelsen. Våren 2015 skyddades redan 6 000 hektar statsägda myrar i södra Finland genom statsrådets beslut. Sålunda har man 2015-2016 redan skyddat cirka 36 400 hektar myrar på statens marker.

Skyddet av nationellt värdefulla myrar på privat mark genomförs med frivilliga skyddsåtgärder, inom ramen för tillgängliga anslag. Om skyddet av de mest värdefulla och hotade trädbevuxna myrarna förhandlas myrspecifikt mellan NTM-centralerna och markägarna, som en del av METSO-handlingsplanen för befrämjande av skyddet av skogarna i södra Finland. Myrhelheter som arbetsgruppen valt på privat mark i södra Finland och som fyller METSO-kriterierna uppskattas till cirka 17 000 hektar. Av dessa har fram till oktober 2016 skyddats cirka 1 250 hektar (i 47 olika områden) genom att de köpts av staten eller privata skyddsområden grundats. Om skyddet av många värdefulla myrar förhandlas fortfarande.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 654/2016 rd

För att fira 100-årsjubileet för Finlands självständighet inleds en kampanj för 2017, där en markägare kan grunda ett privat naturskyddsområde på sin egen mark utan ersättning. Staten förbinder sig till kampanjen med motsvarande satsning. Målet är att få i varje landskap minst 100 hektar permanent skyddade skogs- eller myrområden.

Förbättring av de skyddade myrarnas hydrologiska tillstånd, som arbetsgruppen föreslagit, genomförs genom att fortsätta restaureringsprojekten av myrarna. Systematisk ledning av vatten till myrar som torkat på grund av dikning utreds i samarbete med aktörerna inom skogsbruket. År 2016 färdigställdes en handlingsplan och en modell för geografisk information som kan förbättra de skyddade myrarnas försvagade naturvärden och kolbindning kostnadseffektivt genom att vatten leds till myrarnas uttorkade delar i samband med restaureringsprojekten. Avsikten är att verksamhetsmodellen omsätts i praktiken och användningen av den utvidgas under 2017.

De värdefulla myrarna som arbetsgruppen identifierat beaktas i markplaneringen. I landskapsplanen anvisas ingen sådan markplanering för värdefulla myrområden som äventyrar deras naturvärden eller ökar utsläppen. Myrskyddsarbetsgruppens kart- och naturinformationsmaterial över de nationellt värdefulla myrområdena har varit i allmänt bruk sedan våren 2016. Genom att informationen är öppen vill man undvika att myrarnas naturvärden och ekosystemtjänster försvagas på grund av bristen på information. Avgränsningen av de värdefulla myrområdena finns i Finlands miljöcentrals Öppen information-material Soidensuojelun täydennysehdotus (på finska).

I enlighet med arbetsgruppens förslag följer man under miljöministeriets ledning upp och bedömer hur det frivilliga myrskyddet framskrider och vilken effekt olika skyddsåtgärder har. På basis av bedömningen överväger man 2020 på nytt vilka fortsatta åtgärder myrskyddet kräver.

Helsingfors 24.1.2017

Jordbruks- och miljöminister Kimmo Tiilikainen